

Hurtig udskrivning kræver ammerådgivning på tid!

Tidligere kunne kvinder vælge at blive på hospitalet i dagene efter en fødsel. Sundhedssystemets nuværende rammer gør, at mor og barn i dag udskrives hurtigt – ofte allerede efter 6 timer. Men hurtig udskrivning kan spænde ben for ammeetablering. For forskningen anbefaler, at mor og barn lades i fuldstændig ro de første timer efter barnets fødsel¹ – noget, der er meget svært at imødekomme, når mødrene i løbet af de få timer, de befinder sig på fødestedet, både skal modtage ammerådgivning og anden vejledning om forholdsregler for mor og barn i tiden efter fødslen.

Hurtig udskrivning efter fødslen er i dag almindelig praksis på landets fødesteder. Men mødrenes kortvarige ophold på fødestederne stiller nye krav til ammerådgivningen. For jordemødre og sygeplejersker er uddannet til at rådgive indlagte mødre løbende og i forhold til, hvor mor og barn befinder sig i den fysiologiske omstillingsproces efter fødslen. Men da mødrene sjældent er indlagt under denne proces i dag, skal den professionelle ammerådgivning primært ske på rekordtid på fødegangen, pr. telefon i dagene efter fødslen eller ved, at kvinden efter udskrivning tager til konsultation på fødestedet. Dermed er det i højere grad op til den enkelte kvinde at være proaktiv, hvis hun får brug for råd under etablering af amningen. Den model kan være udmærket for nogen, mens ammeproblemer i den tidlige fase gør, at andre giver op.

Amning forebygger infektioner hos nyfødte og nedbringer risikoen for senere udvikling af alvorlige livsstilssygdomme, og under amning etablerer mor og barn tætte bånd. Derfor er det vigtigt, at mødrene støttes godt i at få etableret amningen, så den kan fortsætte, så længe mor og barn ønsker det. Heldigvis følger kommunerne generelt Sundhedsstyrelsens anbefalinger om, at alle nyfødte og deres familier får besøg af en sundhedsplejerske 4-5 døgn efter fødslen.

Med de nye krav til fødestederne er det vigtigere end nogensinde, at læger, jordemødre, sygeplejersker og sundhedsplejersker følger forskningen på ammeområdet. Dermed rustes de bedst muligt til at rådgive ud fra de rammer, som sundhedssystemet sætter for ammerådgivningen. Siden Danmark i 2004 fik sin egen forberedende specialuddannelse indenfor ammerådgivning – Tværfagligt Ammekursus² – har interessen for forskningsbaseret ammerådgivning været stigende – også blandt sundhedsplejerskerne, der i langt højere grad end før skal kunne rådgive om ammeetablering pga. tidlige udskrivelser. I april deltager mere end 80 danske ammerådgivere i den sundhedsprofessionelle ammekonference GROWING TOGETHER i København. Her vil de blive præsenteret for de nyeste forskningsresultater indenfor ammerådgivning. Konferencen arrangeres af ELACTA³, som forventer omkring 600 deltagere fra hele Europa.

Tekst og vedhæftede foto kan frit benyttes redaktionelt, når der samtidig henvises til Kompetencecenter for Amning. For spørgsmål kontaktes Birgitte Sabra på bs@sundkom.dk / 5142 4202.

Med venlig hilsen
Kompetencecenter for Amning /
Komiteen for Sundhedsoplysning

¹ Widström, A. M. (2011). *The Author(s) Acta Pædiatrica*. (s.79-85)

² Tværfagligt Ammekursus er en forberedende uddannelse til ELACTAs internationale ammerådgivercertificering IBCLC (International Board Certified Lactation Consultant). Tværfagligt Ammekursus varetages af Kompetencecenter for Amning.

³ ELACTA er den ukommercielle paraplyorganisation for internationalt certificerede ammekonsulenter (IBCLC). Læs mere på www.elacta.eu



FAKTABOKSE

Hvorfor det er godt at amme sit barn

Mor og barn danner vigtige bånd under amning, og amning forebygger infektioner hos nyfødte og nedsætter risikoen for senere udvikling af alvorlige livsstilssygdomme.

Indlæggelsestid efter fødsel før og nu

Tidligere var mor og barn indlagt mellem 2-4 døgn efter fødslen. I dag udskrives mor og barn så hurtigt som muligt, nogle gange allerede ganske få timer efter fødslen.

Mange opgiver at amme

Mere end 95 % af de danske kvinder starter med at amme efter fødslen. Men mere end 20 % opgiver desværre amningen indenfor 5 uger på trods af et ønske om at fortsætte.

Antallet af nyfødte, som genindlægges, er stigende

Parallelt med tidlig udskrivning er antallet af nyfødte, som genindlægges på grund af ernæringsproblemer og gulsot, tredoblet i Danmark.

Er der sammenhæng mellem hurtig udskrivning og genindlæggelse?

En igangværende ph.d. omhandler, hvorvidt genindlæggelser af spæde hænger sammen med den afkortede indlæggelsestid på sygehus efter fødsel.

Ph.d.en varetages af sygeplejerske, sundhedsantropolog, IBCLC (International Board Certified Lactation Consultant) Ingrid Nilsson, der er daglig leder af Kompetencecenter for Amning og Human Laktation samt ansvarlig for uddannelse af sundhedspersonale til IBCLC.

Sundhedsstyrelsen anbefaler:

'(...) åben rådgivning 24 timer i døgnet til alle nye forældre op til 7 dage efter fødslen, hjemmebesøg ved jordemoder til alle førstegangsfødende, der udskrives indenfor 24 timer, telefonisk kontakt til alle flergangsfødende, der udskrives indenfor 24 timer samt konsultation ved jordemoder til alle nyfødte på sygehus 48-72 timer efter fødslen (...) barselsbesøg i hjemmet til alle nyfødte børn og deres forældre på 4.- 5.-dagen efter fødslen.'

Kilde: Sundhedsstyrelsen (2013). Anbefalinger for svangreomsorgen. Komiteen for Sundhedsoplysning